

Standard 7 - Prevence

Cíl standardu:

nastolit taková preventivní opatření, aby se minimalizovaly počty ohrožených dětí ve smyslu § 6 zákona o SPOD

7a

Orgán sociálně-právní ochrany aktivně vyhledává a monitoruje ohrožené děti. Prokazatelně koordinuje, případně vytváří podmínky pro preventivní aktivity ve svém správním obvodu.

Cíle kritéria:

- pracoviště orgánu sociálně-právní ochrany má jasně stanoveno, jak postupuje při vyhledávání a monitorování ohrožených dětí
- pracoviště prokazatelně realizuje či koordinuje preventivní aktivity ve svém správním obvodu

OSPOD aktivně vyhledává a monitoruje:

OSPOD vyhledává ohrožené děti uvedené v § 6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, v platném znění ve spolupráci s obecními úřady, lékaři, školskými zařízeními. OSPOD je v kontaktu se zástupci škol, výchovnými poradci, metodiky prevence, dle řešení aktuálního případu se OSPOD dotazuje na možné ohrožené děti a řeší otázku objevujících se sociálně-patologických jevů. Pokud mají zástupci škol zájem, poskytuje informace od metodika Krajského úřadu Královéhradeckého kraje popř. odkazuje zástupce škol na další instituce zabývající se sociálně-patologickými jevy.

Pokud je úřední činností zjištěno (rozhovor s klientem, anonymní oznámení atd.), že by se mohlo jednat o ohrožené dítě dle § 6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, v platném znění, OSPOD zkontaktuje školu, kam dítě dochází, zjistí potřebné informace o rodičích nebo osobách odpovědných za jeho výchovu, aby se stanovilo, zda se jedná o dítě uvedené v § 6.

Další vyhledávání ohrožených dětí probíhá formou plnění oznamovací povinnosti státními orgány, školami, školskými zařízeními a neziskovými organizacemi. OSPOD při vyhledávání ohrožených dětí spolupracuje v Dobrušce také s Nízkoprahovým zařízením pro děti a mládež, Centrum 5KA (nespecifický streetwork, terénní forma poskytování služby v Dobrušce, 2 dny v týdnu). Tyto subjekty podají informace o možném ohroženém dítěti.

OSPOD na základě sociálního šetření, konzultací a dalších poznatků vyhodnotí situaci dítěte a jeho rodiny a určí, zda se jedná o ohrožené dítě dle § 6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, v platném znění ([viz standard 9](#)).

OSPOD získává informace o možném ohrožení dětí zejména od Policie ČR, Městské policie Dobruška, zdravotnických a školských zařízení, od psychologů i širší veřejnosti – sousedů, rodinných známých, příbuzných apod.

Pracovnice OSPOD jsou povinny vyhodnotit a prošetřit všechna podání (i anonymní telefonáty, anonymní emailová podání a písemná oznámení) s cílem vyloučit možnost ohroženého dítěte.

OSPOD spolupracuje při řešení konkrétních případů např. s **Psychologickou ambulancí Rychnov nad Kněžnou**. Využívá zejména mediace, individuální konzultace a diagnostiku s vybranými klienty, jinou konzultační a psychologickou poradenskou službu dle potřeb klientů OSPOD. Aktivní spolupráce je s organizací **NOMIA, z. ú.** (Dětské krizové centrum a Poradna pro oběti násilí) z Hradce Králové.

Mezi další významné spolupracující subjekty patří např.:

Mgr. J. B. Křižan (Centrum sociální pomoci a služeb, manželská a rodinná poradna) – dochází na OSPOD

dle potřeby v předem domluveném termínu, pro OSPOD zajišťuje konzultační, psychologické poradenství dle vyhodnocení potřeb klienta, terapie, odborné sociální poradenství pro ohrožené rodiny s dětmi

Mgr. M. Švadlenková – dle vyhodnocení potřeb klientů, v předem stanoveném termínu pro OSPOD zajišťuje poradenství, psychoterapeutické konzultace a terapeutickou činnost

Mgr. B. Bašková – poskytuje psychologické poradenství pro děti, dospělé a rodiny (Poliklinika Dobruška)

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, Centrum 5KA – nespecifický streetwork – pan Daniel Horák – terénní forma poskytování služby v Dobrušce - úterý, čtvrtek (14:00 – 18:00)

Volnočasový klub Vješák určen pro mladou generaci ve věku 12-26 let z Dobrušky a okolí

Volnočasový klub Vješáček určený dětem na prvním stupni základní školy z Dobrušky a okolí

Rodinné centrum Sedmíkráska, poskytující psychologické, pedagogické a právní poradenství zejména pro rodiny s dětmi

OSPOD prokazatelně monitoruje preventivní aktivity zejména prostřednictvím:

Multidisciplinární tým pro práci s mládeží – zaměstnanec OSPOD – kurátorka pro děti a mládež je členem tohoto týmu při probační a mediační službě Rychnov nad Kněžnou. Na pracovních setkáních monitoruje multidisciplinární tým rizikové situace a prostředí s důrazem na včasnou prevenci kriminality dětí a mládeže.

K monitorování ohrožených dětí dochází i při využívání metod sociální práce jako je např. *sanace rodiny, rodinná konference*. Jsou využívány *případové konference*. Cílem těchto plánovaných a koordinovaných společných setkání klienta, jeho rodiny a všech, kteří pro něj představují, nebo mohou představovat, podpůrnou síť, je výměna informací, zhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, hledání optimálního řešení a plánování společného postupu, který povede k naplňování potřeb dítěte. Podstatné výstupy se pak stávají součástí individuálního plánu ochrany dítěte. Je-li však zřejmé, že uspořádání případové konference by bylo nemožné nebo zjevně neúčelné, nepořádá se. Uskutečňuje se na základě potřeb, které vyplývají z řešení případů.

Interních provozních porad – pravidelně každý týden, kde se mimo jiné probírá týdenní plán a v případě potřeby se konzultují závažné případy, palčivá témata. Z interních porad jsou pořizovány pověřeným pracovníkem nebo vedoucí OSVZ záznamy, které jsou v elektronické podobě přístupné zaměstnancům na sdíleném disku SocFrm „M“ a v listinné podobě uloženy v kanceláři č. 305. Konzultace náročných případů, situací probíhají i v rámci pravidelných supervizí, odborových intervizí, popřípadě individuálních jednání/konzultací s vedoucí OSVZ.

OSPOD vytváří, koordinuje podmínky pro preventivní aktivity prostřednictvím např.:

- úzké spolupráce s volnočasovým klubem Vješák, RC Sedmíkráska, Nízkoprahovým zařízením pro děti a mládež, Centrum 5KA – nespecifický streetwork, SVP Návrat, SVP Kompas, SVP Hostinné
- úzké spolupráce s Intervenčním centrem pro osoby ohrožené domácím násilím pro Královehradecký kraj – **interdisciplinární tým pro oblast domácího násilí v regionu Rychnov nad Kněžnou**
- účasti na pedagogické poradě základních škol a to na základě pozvání ředitele školy nebo z vlastní iniciativy, během školního roku, účast na poradách ředitelů základních škol, účast na výchovných komisích
- spolupráce, konzultace s výchovnými poradci, školními metodiky prevence základních škol a

středních škol dle aktuálního případu

- spolupráce se zástupci pověřených obecních úřadů a obecních úřadů v územním samosprávném celku dle aktuálního případu
- spolupráce s Policií ČR a Městskou policií Dobruška
- mezioborových setkávání a spoluprací se zástupci ostatních OSPOD, školských zařízení, sociálních služeb a dalších zainteresovaných subjektů při řešení palčivých témat, které mají dopad na rodiny s dětmi
- osvětové činnosti – publikační činnost v místním tisku (Dobrušský zpravodaj), distribuce letáků s informacemi pro dospělé a děti

7b

Orgán sociálně-právní ochrany v rámci preventivních aktivit spolupracuje s dalšími fyzickými osobami, právníckými osobami a orgány veřejné moci, zejména s orgány územní samosprávy, pověřenými osobami, poskytovateli sociálních služeb, zástupci škol a školských zařízení, Policií České republiky, Probační a mediační službou, soudem, státním zastupitelstvím, poskytovateli zdravotních služeb, případně dalšími fyzickými osobami, právníckými osobami a orgány veřejné moci zúčastněnými na péči o ohrožené děti podle místních potřeb a podmínek. Všechny uvedené subjekty mohou jako formu spolupráce v rámci výše uvedeného zvolit tým pro děti a mládež.

Cíle kritéria:

- **v oblasti prevence je uplatňován multidisciplinární přístup**
- **existuje osvěta, vzdělávání o sociálně- právní ochraně dětí na všech úrovních společnosti**
- **speciální multidisciplinární tým má v oblasti prevence jasně stanoveny cíle i pravidla fungování**

Multidisciplinární přístup OSPOD uplatňuje širokou spoluprací s ostatními aktéry zúčastněnými na péči o děti.

OSPOD v rámci preventivních aktivit:

- spolupracuje s poskytovateli sociálních služeb, zařízeními pro děti a dalšími subjekty při realizaci sociální práce za účelem předcházení ohrožení dětí a za účelem sanace rodiny. Významně spolupracuje s neziskovou organizací Salinger z.s.. Využívá se např.:
 - ✓ sanace rodiny pro pomoc a podporu při péči a výchově dětí např. tam, kde hrozí ústavní výchova, nebo před návratem dítěte z ústavní výchovy
 - ✓ resocializační program pro děti - Triangl II. s cílem motivovat klienty k zodpovědnějšímu způsobu života
- intenzivně spolupracuje s Nízkoprahovým zařízením pro děti a mládež, Centrum 5KA (OD5K10, z.s.) – nespecifický streetwork – Daniel Horák – terénní forma poskytování služby - úterý, čtvrtek (14:00 – 18:00)
- intenzivně spolupracuje s volnočasovým klubem Vješák - určen pro mladou generaci ve věku 12-26 let z Dobrušky a okolí, volnočasovým klubem Vješáček určený dětem na prvním stupni základní školy z Dobrušky a okolí, rodinným centrem Sedmikráska, poskytujícím psychologické, pedagogické a právní poradenství zejména pro rodiny s dětmi = preventivní, podpůrné aktivity na podporu rodiny
- spolupracuje s poskytovateli sociálně-aktivizačních služeb, s azylovými domy, s domy na půli cesty, středisky výchovné péče apod.
- spolupracuje s rodiči a jinými osobami odpovědnými za výchovu dětí a doporučuje jim specifickou pomoc

- intenzivně spolupracuje se zástupci škol a školských zařízení, výchovnými poradci, školními metodiky prevence
- spolupracuje s poskytovateli zdravotních služeb a zdravotnickými zařízeními – dětskými centry a zařízeními pro děti vyžadující okamžitou pomoc
- spolupracuje s městskou policií
- spolupracuje se soudy, státním zastupitelstvím, nejen při podávání podnětů a návrhů na výchovná opatření, nařízení ústavní/ochranné výchovy
- spolupracuje s Policií ČR
- spolupracuje s Probační a mediační službou ČR, nejen při uložení výchovného opatření či sankce dle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění
- spolupracuje s organizací Laxus z.ú., který mimo jiné zajišťuje harm reduction tj. výměnu použitých injekčních stříkaček za nové (ochrana společnosti) a dále monitoruje drogovou scénu
- spolupracuje s pedagogicko-psychologickými poradnami, psychoterapeuty, psychology
- spolupracuje se Sportovním zařízením Města Dobrušky apod.

Pracovníci OSPOD mají k dispozici vytvořený Adresář spolupracujících subjektů, který je v elektronické podobě plně k dispozici na sdíleném disku SocFrm „M“ a na webových stránkách MěÚ Dobruška (OSVZ/OSPOD). Pro vlastní potřebu má každá pracovnice OSPOD možnost opatřit si i tištěnou verzi. Adresář spolupracujících subjektů je pravidelně (nejméně jednou ročně) aktualizován pověřeným pracovníkem.

OSPOD se spolupracujícími subjekty spolupracuje např. formou konzultací, formou organizovaných multioborových setkávání, příspěvků na přednáškách s tématy vztahujícími se k podpoře rodiny. K nalezení optimálního řešení situace dítěte využívá OSPOD komplexního, interdisciplinárního a týmového přístupu.

V případě projeveného zájmu pořádá kurátor pro děti a mládež na školách přednášky, zaměřující se na prevenci patologického chování žáků.

V rámci komunitního plánování (aktuální Komunitní plán sociálních služeb na Dobrušsku na období 2017 – 2021 je k dispozici na webových stránkách Města Dobrušky – odbor sociálních věcí a zdravotnictví) je mimo jiné kladen důraz na posílení odborných služeb poskytovaných rodinám s dětmi, neorganizovanými dětmi a mládeží, na posílení preventivních aktivit na podporu rodiny, na podporu prevence negativních jevů v rodinách.

Pracoviště OSPOD má v souladu s § 38 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů zřízenou **Komisi pro sociálně-právní ochranu dětí**. V komisi OSPOD jsou zástupci školského zařízení, Policie ČR, psychologové, speciální pedagog a kurátor pro děti a mládež. Komise OSPOD se schází alespoň jednou ročně nebo v případě potřeby. Komise OSPOD nemá stanoveny pravidelné termíny setkávání.